(ג) **רש"י** - לא נחלקו באומר פחלה בכלל הרי זה עליכם קרבן ושוב אמר אילו הייתי יודע שאבא ביניכם הייתי אומר פלוני ופלוני אסורין ואבא מותר הואיל ולבסוף פרטן אפילו ב"ש מודו דכה"ג הואיל והותר מקלתו בתוך דבורו הותר כולו - **לא נחלקו** כולכם אסורים חוץ מאבא: **דביס שמאי סברי לה כר"מ דאמר תפוס לשון ראשון**: דאזלינן בתר ההוא (ג) (רובא) דאמר כולכם אסורין ולא אמרי' משהותר מקצתו הותר כולו: **וב"ה סברי לה כרבי יוסי דאמר כגמר דבריו אדם נתפס**- דאמר "חוץ" דמתוך דבורו הותר מקצתו דאמר "חוץ מאבא" הותר כולו: **כילד אמר ר"ע נדר שהותר מקצתו הותר כולו**- דזהו כב"ה ופליגי רבנן עליה דאמרי לא הותר כולו דהייגו כבית שמאי: **שאיני נהנה לזה ולזה**- שפרטן: **הותרו כולן**- מפרש בברייתא לקמן: **בשלמא לרבה**- דאמר דבכולכם לא פליגי אלא בפלוני ופלוני לא קשיא ליה הך ברייתא דמתרץ לה לרישא כסיפא וסיפא כרישא (ד) דקתני רישא "ר' עקיבא אומר הותרו כולן מיירי בהיכא דפרט שאמר שאיני נהנה לזה ולזה, ולא בכולכם, ור"ע הוא דאמר כב"ה, והייגו דקאמר לא נחלקו אלא "בהייתי אומר פלוני ופלוני אסורין ואבא מותר" ופליגי רבנן עליה דר"ע דקסברי כב"ש, וסיפא דסיפא דקתני "כולן אסורין" מוקי לה דאמר "כולכם" ודברי הכל היא דבכולכם אסורים לא פליגי ר"ע ורבנן כדאמרי' דכולי עלמא היכא דקאמר "כולכם" כולן אסורין, והשתא סיפא דרישא דתני "הותר הראשון הותרו כולן" לא דייק אלא לסיפא דסיפא כדקאמר: **אלא לדידך** - לרבה דאמר "בכולכם" פליגי היכי מוקמינן לה לברייתא: **בשלמא רישא** - דקתני דאמר ר' עקיבא הותר אחד מהן הותרו כולן **דפליגי רבנן עליה: מוקים לה דקאמר כולכם** - ולא (ה) (אפיק) אלא כדקתני ר' עקיבא וכו' ופליגי רבנן עליה, דר' עקיבא כב"ה: אלא

ראו אותם אוכלים תאנים ואינו מי דע"ז בלבם (מסורת) בפרקין...

	אבינו	אמצע	אבינו פלוני ופלוני אסורים
רבה	לבוש (נא ב"ם) נא הותר כולו	אח'	לבוש (נא ב"ם) הותר כולו
רבא	אח'	לבוש (נא ב"ם) הותר כולו	אח'

[תמורה כה:]

לקמן סו:

* וכתב' חולקים

* ביאה באמצע ואינו רואה אותו מקצתו הותר כולו (ורבינו פלוני)

* שיטה כ"ר ופרבנן יחלוקו

אלא

ה"ז תמורת עולה וחזר ואמר הרי זו תמורת שלמים תפוס לשון ראשון והרי היא תמורת עולה ואין בה שלמים כלל ור' יוסי ס"ל דהרי זו תמורת שלמים שבגמר דבריו אדם נתפס וב"ש סברי לה כר"מ דאמר תפוס לשון ראשון הלכך כיון דבתחלת דבריו דהייגו כולכם אסורים הרי הן כמו שאמרן בתחילה אף על פי שבגמר דבריו שאומר חוץ מן אבא משוי טעות בדבריו הראשונים לא קפדינן בהכי דעיקר דבורו של אדם הוא תחלת דבריו דכי היכי דהתם כשדברו הראשון הותר דברו האחרון אין מושכין למה דאמר בסוף כלל הייגו תמורת שלמים הכא נמי שלא שדברו האחרון דהייגו חוץ מן אבא קיים לפי שאינו סותר דברו הראשון אלא מבאר מ"מ כיון דבסותרין זה את זה הופסין לשון ראשון בשאין סותרין ג"כ עושים עיקר מתחלת דבורו וכיון שתחלת דבורו מסכים עם מה שאמר בתחלת הגדר מתקיים לגבי האחרים וליכא הכא הותר מקצתו כלל דאביו לעולם לא היה בכלל הגדר וב"ה סברי לה כר' יוסי דאמר דבשסותרין דבריו זה את זה הולכין אחר גמר דבריו והכא נמי בשאין סותרין שיש לעשות עיקר מגמר דבריו דהייגו מה שאמר חוץ מן אבא ומגלא שיש בגדר טעות וכיון שבטל מקצתו בטל כולו: **איתיביה רב פפא לרבה** וכו' - **בשלמא לרבה מוקי לה בדקתני דלא** - לרישא דאמר לזה ולזה וסיפא דאמר לכולכם - כלומר רישא קרי תרי בבי קמאי וסיפא קרינן בבא בתרייתא והכי פירושו בשלמא לרבה מוקי להו לתרי בבי קמאי במשנה דבריו הראשונים ומשום דבבא קמייתא נקט שאמר בתחלה שאני נהנה לכולכם קאמר דמוקי לה שאמר לזה ולזה דעדיף כן מתחלה היה אומר לזה ולזה ומשום הכי לר' עקיבא הותר אחד מהן הותרו כולן דבסותרין אמר שאילו היה יודע היה אומר לזה ולזה ובמליעתא מיירי דאמר בתחלה לזה ולזה ועכשיו משנה לומר שאילו היה יודע היה אומר לכולכם דכי האי גוונא נמי שוי הוי והותר הראשון כלומר אחד מהן הותרו כולן וסיפא דקתני הותר האחרון מותר וכולן אסורין דאמר לכולכם בין בתחלה בין בסוף אי נמי דאמר בתחלה לזה ולזה ועכשיו אמר לכולכם בין בתחלה בין בסוף אי נמי דאמר בתחלה לכולכם ועכשיו אמר לזה ולזה אינו אומר שני פעמים סם מעלה קאמר ותמורת שלמים בות"ו קתני דהותר האחרון לומר האחד מהן האחרון מותר וכולן אסורין והשתא קס"ד דראשון ואחרון לא דוקא אלא אחד מהן קאמר: אלא לדידך בשלמא רישא דאמר לכולכם - דפליגי רבנן כלומר במעמיד ומשום הכי דוקא לרבי עקיבא הותר אחד מהן הותרו כולן אבל לרבנן כיון שהותר

אמר רבולי עלמא כל היכא דאמר אילו הייתי יודע שאבא ביניכם הייתי אומר פלוני ופלוני אסורין ואבא מותר כולם מותרין לא נחלקו אלא באומר אילו הייתי יודע שאבא ביניכם הייתי אומר כולכם אסורין חוץ מאבא: ב"ש סברי לה *כרבי מאיר דאמר תפוס לשון ראשון ובית הלל סברי לה כרבי יוסי דאמר בגמר דבריו אדם נתפס איתיביה רב פפא לרבא *כיצד אמר ר' עקיבא נדר שהותר מקצתו הותר כולו: קונם שאיני נהנה לכולכם הותר אחד מהן הותרו כולם, שאיני נהנה לזה ולזה הותר הראשון הותרו כולם הותר האחרון, האחרון מותר וכולן אסורין בשלמא לרבה מוקים לה דישא דאמר לזה ולזה וסיפא דאמר לכולכם אלא לדידך בשלמא רישא מוקים לה דאמר לכולכם" אלא

אלא

(ד) **רש"ר** - לא נחלקו באומר פחלה בכלל הרי זה עליכם קרבן ושוב אמר אילו הייתי יודע שאבא ביניכם הייתי אומר פלוני ופלוני אסורין ואבא מותר הואיל ולבסוף פרטן אפילו ב"ש מודו דכה"ג הואיל והותר מקצתו בתוך דבורו הותר כולו - **לא נחלקו** כולכם אסורים חוץ מאבא: **דביס שמאי סברי לה כר"מ דאמר תפוס לשון ראשון**: דאזלינן בתר ההוא (ג) (רובא) דאמר כולכם אסורין ולא אמרי' משהותר מקצתו הותר כולו: **וב"ה סברי לה כרבי יוסי דאמר כגמר דבריו אדם נתפס**- דאמר "חוץ" דמתוך דבורו הותר מקצתו דאמר "חוץ מאבא" הותר כולו: **כילד אמר ר"ע נדר שהותר מקצתו הותר כולו**- דזהו כב"ה ופליגי רבנן עליה דאמרי לא הותר כולו דהייגו כבית שמאי: **שאיני נהנה לזה ולזה**- שפרטן: **הותרו כולן**- מפרש בברייתא לקמן: **בשלמא לרבה**- דאמר דבכולכם לא פליגי אלא בפלוני ופלוני לא קשיא ליה הך ברייתא דמתרץ לה לרישא כסיפא וסיפא דסיפא (ד) דקתני רישא "ר' עקיבא אומר הותרו כולן" מיירי בהיכא דפרט שאמר שאיני נהנה לזה ולזה, ולא בכולכם, ור"ע הוא דאמר כב"ה, והייגו דקאמר לא נחלקו אלא "בהייתי אומר פלוני ופלוני אסורין ואבא מותר" ופליגי רבנן עליה דר"ע דקסברי כב"ש, וסיפא דסיפא דקתני "כולן אסורין" מוקי לה דאמר "כולכם" ודברי הכל היא דבכולכם אסורים לא פליגי ר"ע ורבנן כדאמרי' דכולי עלמא היכא דקאמר "כולכם" כולן אסורין, והשתא סיפא דרישא דתני "הותר הראשון הותרו כולן" לא דייק אלא לסיפא דסיפא כדקאמר: **אלא לדידך** - לרבה דאמר "בכולכם" פליגי היכי מוקמינן לה לברייתא: **בשלמא רישא** - דקתני דאמר ר' עקיבא הותר אחד מהן הותרו כולן **דפליגי רבנן עליה: מוקים לה דקאמר כולכם** - ולא (ה) (אפיק) אלא כדקתני ר' עקיבא וכו' ופליגי רבנן עליה, דר' עקיבא כב"ה: אלא

תוספות

ורבא אמר הכל מודים ט' - רבא סבירא ליה דלא בהתלוף ושויה מלוא התירא דבאיזה לשון שאמרם בשעת הגדר הן בכלל הנפרע ובשעת חזרה אמר הייתי אומר פלוני ופלוני [אסורין] מולי עלמא מודו דכולם מותרים: כי פליגי דאמר כולכם בסוף - בין שאמרם מתחלה בפרק בין שאמרם בכלל ב"ש סברי כר"מ דאמר תפוס לשון ראשון: ופליגתא דר"מ ור' יוסי בתמורה פרק כילד מעבירין דתנן (תמורה כה:) הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים ר' מאיר אומר הרי זו תמורת עולה דתפוס לשון ראשון ר' יוסי אומר אם לכך נתכוון תחלה ואחיל ואי אפשר לאחיל שני דברים יחד דבריו קיימים והכא נמי סברי ב"ש תפוס לשון ראשון וכיון שאמר כולכם אסורין נעשאו האחרים באיסורן וכי אמר חוץ מאבא לא מהני לגרפן יחד ולומר הואיל והותר אביו הותרו גם האחרים ומיהו לא דמי לגמרי דהתם לשון אחרון בטל לגמרי דהייגו תמורת עולה תמורת שלמים שני פעמים סם מעלה קאמר ותמורת שלמים בות"ו אבל הכא כבר נתפסה בין שאמרם בכלל ובין בפרט בין שאמרם בכלל ב"ש סברי כר"מ דאמר תפוס לשון ראשון: ופליגתא דר"מ ור' יוסי בתמורה פרק כילד מעבירין דתנן (תמורה כה:) הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים ר' מאיר אומר הרי זו תמורת עולה דתפוס לשון ראשון ר' יוסי אומר אם לכך נתכוון תחלה ואחיל ואי אפשר לאחיל שני דברים יחד דבריו קיימים והכא נמי סברי ב"ש תפוס לשון ראשון וכיון שאמר כולכם אסורין נעשאו האחרים באיסורן וכי אמר חוץ מאבא לא מהני לגרפן יחד ולומר הואיל והותר אביו הותרו גם האחרים ומיהו לא דמי לגמרי דהתם לשון אחרון בטל לגמרי דהייגו תמורת עולה תמורת שלמים שני פעמים סם מעלה קאמר ותמורת שלמים בות"ו אבל הכא כבר נתפסה בין שאמרם בכלל ובין בפרט בין שאמרם בכלל ב"ש סברי כר"מ דאמר תפוס לשון ראשון ובתחלת דבריו בשעת הגדר כולו אמרו אביו עמהם הגדר כולו אין כאן הותר מקצתו וא"מ מי תפוס לשון ראשון אמר מי תפוס לשון ראשון אמר מי תפוס לשון ראשון אמר